

MUSIQIY IJROCHILIK SAN'ATI

Orazalieva Raziya Romanovna

Genjebaeva Nursuliv Asqarbay qızı

Qaraqalpaqstan Respublikası.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17312598>

Annotatsiya. Bu maqolada musiqiy ijrochilik san'ati va uning tarixi haqqida sóz etilgan.

Kalit sózlar: musiqa, ijro, sańat, madaniyat, etish, vositasi.

MUSICAL PERFORMANCE ART

Annotation. This article discusses the musical performance art and its history.

Keywords: music, performance, art, culture, achievement, medium.

МУЗЫКАЛЬНОЕ ИСПОЛНЕНИЕ

Аннотация. В статье рассматривается музыкальное исполнительское искусство и его история.

Ключевые слова: музыка, исполнение, искусство, культура, достижение, средство.

Musiqa insoniyat madaniyatining ajralmas qismi bo'lib, uning ijrochilik san'ati turli davrlarda o'zgarib, shakllanib va rivojlanib kelgan. Musiqiy ijrochilik nafaqat san'at turi, balki ijodkorning o'z his-tuyg'ularini ifoda etish vositasi hamdir. Har bir ijro uslubi o'ziga xos tafakkur, texnik mahorat va estetik tuyg'ularni aks ettiradi. Musiqiy ijrochilik insoniyat tarixida ijtimoiy va madaniy o'zgarishlarning muhim qismi bo'lib kelgan. Musiqa nafaqat tinglovchilar uchun zavqli tajriba, balki ijodkorlar uchun hissiy ifoda va estetik tuyg'ularni namoyon etish vositasidir. Sharq mutafakkirlari, jumladan Abu Nasr Forobi, Alisher Navoiy, Abdurahmon Jomiy va boshqa olimlar musiqa san'ati haqida ilmiy qarashlar bildirganlar. Forobi o'zining "Katta musiqa kitobi" asarida musiqa nazariyasi, cholg'u asboblari va ijrochilik san'ati haqida batafsil ma'lumot bergen.

O'zbek xalqining musiqiy madaniyati milliy cholg'u asboblariga boy bo'lib, tanbur, dutor, g'ijjak, nay, surnay, chang, rubob va doira kabi cholg'ular o'ziga xos ovoz va ijro uslubiga ega.

Ushbu cholg'ular minglab yillar davomida takomillashib, o'zbek xalq musiqasining ajralmas qismiga aylangan. Musiqiy ijrochilik san'ati turli davrlarda o'zgarib, shakllanib va rivojlanib kelgan. Musiqiy ijrochilik nafaqat san'at turi, balki ijodkorning o'z his-tuyg'ularini ifoda etish vositasi hamdir. Har bir ijro uslubi o'ziga xos tafakkur, texnik mahorat va estetik tuyg'ularni aks ettiradi. Ijrochilik san'ati turli cholg'u asboblari, vokal texnikalar va uslublar orqali rivojlangan. Maqom san'atidan operaga, klassik orkestrdan elektron musiqagacha bo'lgan yo'nalishlar ijrochilik uslubining rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy texnologiyalar esa ijrochilik jarayonlarini yanada kengaytirib, virtual konsertlar, sun'iy intellekt orqali musiqiy tahlil va raqamlı bastakorlik imkoniyatlarini yaratmoqda.

Musiqiy ijrochilik san'atining rivojlanishi qadimgi davrlardan boshlab shakllangan.

Antik davr: Yunoniston va Rimda musiqa teatr, diniy marosimlar hamda jamiyatning turli tadbirlarida muhim rol o'ynagan. O'sha davr ijrochilari asosan vokal va kam sonli cholg'u asboblaridan foydalangan. Antik davr musiqasi insoniyatining dastlabki bosqichlarida shakllangan bo'lib, Yunoniston va Rim madaniyatida muhim o'rinn tutgan. Ushbu davrda musiqa marosimlar, teatr va ijtimoiy hayot bilan chambarchas bog'liq bo'lgan. Yunoniston madaniyatida musiqa falsafa, matematika va san'at bilan uyg'unlashgan. Mashhur faylasuf Pifagor musiqa va matematikani bog'lagan holda tovushlarning nisbatlarini o'rganib chiqqan.

Yunon musiqasi lira, aulos va kithara kabi cholg‘u asboblari yordamida ijro etilgan.

Rimda musiqa harbiy marosimlar, teatr va diniy ibodatlar uchun ishlatalgan. Rimliklar yunon musiqasidan ilhomlanib, o‘ziga xos ijrochilik uslublarini yaratganlar. Rim teatrlarida musiqa drama va spektakllarni boyitish uchun ishlatalgan. Antik davr musiqasi keyinchalik O‘rtasrcherkov musiqasi va Yevropa klassik san’ati rivojlanishiga asos bo‘ldi. Gregorian xoralari va ilk nota tizimlari antik musiqaning ta’siri ostida shakllangan.

O‘rtasrcherkov musiqasi: Bu davrda musiqa cherkov marosimlari va saroy san’atida keng qo‘llanila boshlandi. Gregorian xoralari va maqom tizimlari o‘zining ijrochilik talablariga ega bo‘lgan.

O‘rtasrcherkov musiqasi diniy va dunyoviy san’at sifatida rivojlangan bo‘lib, cherkov marosimlari va saroy san’atida muhim o‘rin tutgan. Bu davrda musiqa katta ijtimoiy va madaniy ahamiyatga ega bo‘lib, turli xalqlarning madaniy merosiga ta’sir ko‘rsatgan. O‘rtasrchlarda cherkov musiqasi katta rivojlanish bosqichini bosib o‘tgan. Gregorian xoralari bu davrning eng muhim musiqiy shakllaridan biri bo‘lib, katta monofonik vokal an’analariga asoslangan.

Cherkov musiqasi katta ruhiy va diniy ta’sirga ega bo‘lib, marosimlarda keng qo‘llanilgan. Saroy musiqasi esa dunyoviy san’at sifatida rivojlangan. Qirollik va hukmdorlar saroylarida musiqiy ansambllar, cholg‘u ijrochiligi va vokal san’ati keng tarqalgan. O‘rtasrcherkov davomida shoirlar va musiqachilar saroylarda ijod qilib, musiqiy madaniyatni rivojlantirishga hissa qo‘shgan. O‘rtasrcherkov musiqasi diniy va dunyoviy san’atning uyg‘unligi asosida shakllangan. Cherkov musiqasi ruhiy va diniy ahamiyatga ega bo‘lsa, saroy musiqasi madaniy va ijtimoiy rivojlanishning muhim qismi bo‘lgan.

Ushbu davr musiqasi keyinchalik Yevropa klassik san’ati va Sharq maqom tizimining rivojlanishiga asos bo‘ldi.

Uyg‘onish davri: Musiqiy ijrochilik murakkablashib, kompozitsiyalar yanada chuqurlashdi. Ustoz-shogird tizimi rivojvana boshladi. Uyg‘onish davri (Renessans) madaniy va tafakkuriy taraqqiyotning muhim bosqichi bo‘lib, san’at, ilm-fan va musiqa sohalarida katta o‘zgarishlarni olib kelgan. Bu davr 14–16-asrlarda Yevropada, shuningdek, Sharq mamlakatlarda madaniy yuksalish bilan ajralib turadi. Ushbu davrda musiqa dunyoviy san’at sifatida rivojlanib, cherkov musiqasidan ajralib chiqdi. Madrigal, shanson, ballada kabi vokal janrlar keng tarqaldi, bastakorlar esa polifoniya uslubini rivojlantirdi.

Polifoniya – bir nechta mustaqil ovoz chiziqlarining uyg‘unligi.

Madrigal – dunyoviy qo‘shiq janri, inson tuyg‘ularini ifodalashga qaratilgan.

Cholg‘u musiqasi – lyut, klaviatura va viola kabi asboblari uchun maxsus kompozitsiyalar yaratildi.

Giovanni Pierluigi da Palestrina – cherkov musiqasini rivojlantirgan.

Josquin des Prez – polifonik uslubning yetakchi vakili.

Claudio Monteverdi – opera janrining asoschilaridan biri. Uyg‘onish davri—bu san’at, ilm-fan va madaniyat sohalarida yangicha qarashlar, ijodiy taraqqiyot va innovatsiyalar bilan ajralib turadigan tarixiy davrdir. U XVI-XVII asrlarda Yevropada yuz bergan va dunyoqarashni tubdan o‘zgartirgan harakatlardan biri hisoblanadi. Ushbu davrda Leonardo da Vinci, Mikelanjelo, Rafael singari buyuk rassomlar, shuningdek, Galileo Galiley va Nikola Kopernik kabi olimlar faoliyat yuritgan.

Zamonaviy davr: Raqamli texnologiyalar va elektron musiqa musiqa ijrochiligidagi yangi imkoniyatlar yaratdi. Raqamli texnologiyalar elektron musiqa sohasida inqilob yasadi, ijodkorlarga butunlay yangi imkoniyatlar eshigini ochdi.

Birinchidan, kompyuter va dasturiy ta'minot tufayli musiqachilar endi an'anaviy asboblarsiz ham murakkab kompozitsiyalar yaratishlari mumkin. Sintezatorlar, drumm mashinalari va virtual studio texnologiyalari (DAW) orqali istalgan tovushni yaratish va manipulyatsiya qilish mumkin. Ikkinchidan, sun'iy intellekt musiqa yaratish jarayoniga ta'sir ko'rsatmoqda. AI asosida ishlaydigan dasturlar yangi kompozitsiyalar yaratishda yordam beradi, hatto ijodiy sherik sifatida ishlatilishi mumkin.

Uchinchidan, jonli ijro va sahna texnologiyalari ham o'zgarib bormoqda. Hozirda DJ'lar va musiqachilar maxsus LED ekrani, 3D vizuallar va interaktiv effektlardan foydalaniib, auditoriyaga mutlaqo yangi tajriba taqdim etishlari mumkin. Elektron musiqa va raqamli texnologiyalar bir-birini to'ldirib, ijrochilarga mislsiz imkoniyatlar taqdim etmoqda. Yana bir muhim jihat—virtual va generativ musiqiy asboblar. Hozirda sun'iy intellekt asosida ishlaydigan dasturlar musiqani real vaqt rejimida yaratish yoki ijrochining ovozi va ohangidan ilhom olib, yangi kompozitsiyalar taklif qilish imkoniga ega. Bundan tashqari, blokcheyn va NFT san'at dunyosiga kirib keldi. Endi musiqachilar raqamli san'atni tokenlashtirib, asarlarining egasini aniq belgilashlari va ijodiy faoliyatdan to'g'ridan-to'g'ri daromad olishlari mumkin. Shuningdek, virtual va kengaytirilgan reallik konsertlar, musiqa festivallari hamda interaktiv sahna namoyishlari uchun yangi ufqlarni ochmoqda. Masalan, ba'zi DJ va musiqachilar virtual muhitda jonli ijro qilishadi, auditoriya esa ularni VR ko'zynaklar orqali tomosha qiladi!

Musiqiy ijrochilik turli uslublarda bo'lishi mumkin:

Vokal ijrochilik – ovoz orqali musiqa ifodalash san'ati. Opera, xalq qo'shiqlari va estrada ijrochiligi vokal san'atining asosiy turlaridir. Vokal ijrochilik – bu musiqa san'atining muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, xonandalar tomonidan ovoz orqali ijro etiladigan musiqiy asarlarga asoslanadi. Vokal ijrochilik yakkaxon (yakkanavoz), ansambl, xor kabi shakllarga bo'linadi va ijrochining uslubi, mahorati hamda badiiy talqini orqali musiqaning mazmuni ifodalananadi. O'zbekistonda vokal san'ati bo'yicha zamonaviy ijrochilik texnikalari va pedagogik yondashuvlar ishlab chiqilgan bo'lib, bu soha bo'yicha maxsus o'quv dasturlari ham mavjud.

Vokal ijrochilik musiqa san'atining eng ifodali turlaridan biri bo'lib, ijrochining ovozi orqali musiqiy asarlarni yetkazish san'atidir. Bu yo'nalish klassik opera, estrada, xalq qo'shiqlari, jazz va boshqa ko'plab janrlarda namoyon bo'ladi. Ovoz texnikasi vokal ijrochilikda muhim rol o'ynaydi. Nafas olish usullari, ovoz diapazoni, tembr va artikulyatsiya ijro sifatini belgilaydi.

Zamonaviy vokal san'atida innovatsion yondashuvlar, ovozni sozlash texnikalari va pedagogik metodlar rivojlanib bormoqda. O'zbek vokal san'ati uzoq tarixga ega bo'lib, maqom, ashula, xalq qo'shiqlari kabi an'anaviy yo'nalishlar bilan boyitilgan. Sharq mutafakkirlari vokal ijrochilikning nazariy asoslarini yaratgan va bu san'atni rivojlantirishga katta hissa qo'shgan.

Cholg'u ijrochilik – turli cholg'u asboblari orqali musiqa ijro etish. Pianino, skripka, gitara, dutor, tanbur va boshqa cholg'ular ijrochilik san'atining muhim qismi hisoblanadi.

Cholg'u ijrochilik – bu musiqa san'atining muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, turli cholg'ular yordamida musiqiy asarlarni ijro etish san'atidir. Bu yo'nalish yakkaxon, ansambl va orkestr ijrochiligi kabi shakllarga bo'linadi. O'zbek xalq cholg'ularida zamonaviy ijrochilik san'ati rivojlanib, maqom, ashula, folklor va estrada kabi yo'nalishlarda namoyon bo'lmoqda.

Cholg'u ijrochiligi bo'yicha O'zbekistonda maxsus ta'lim yo'nalishlari mayjud bo'lib, konservatoriylar va san'at institutlarida professional ijrochilar tayyorlanadi. Cholg'u ijrochiligining asosiy texnikalari ijro uslubiga, cholg'u turiga va musiqiy janrga bog'liq.

Biroq, umumiy jihatdan quyidagi muhim texnikalar ajratiladi: Applikatura – barmoqlarni to‘g‘ri joylashtirish va harakatlantirish texnikasi.

Bu, ayniqsa, torli va klaviatura cholg‘ularida muhim Pozitsiyalarni o‘rganish – cholg‘uda turli pozitsiyalarda ijro etish mahorati, bu torli cholg‘ular uchun juda muhim.

Zarb texnikasi – zarbli cholg‘ularda ritm va kuchni nazorat qilish, masalan, doira yoki nog‘orada. Nafas olish va artikulyatsiya – puflama cholg‘ular uchun muhim bo‘lib, ovozning tiniqligi va davomiyligini ta’minlaydi. Ansambl ijrochiligi – bir nechta ijrochilar bilan uyg‘unlikda ijro etish, orkestr va ansambl ijrochiligi uchun zarur.

Musiqiy asarlarni tahlil qilish – ijro etilayotgan asarning badiiy jihatlarini tushunish va ifodalash. O‘zbek xalq cholg‘ularida ijrochilik bo‘yicha maxsus ta’lim dasturlari mayjud bo‘lib, bu texnikalar chuqur o‘rganiladi.

Ansambl va orkestr ijrochiligi – bir nechta ijrochilar tomonidan birgalikda ijro etiladigan musiqa shakli. Simfonik orkestr, xalq ansambllari va jazz guruhlari bunga misol bo‘la oladi.

Ansambl va orkestr ijrochiligi – bu bir nechta ijrochilar tomonidan musiqiy asarlarni uyg‘unlikda ijro etish san’atidir. Ansambl kichik guruh ijrochilaridan iborat bo‘lsa, orkestr esa ko‘proq cholg‘u asboblarini o‘z ichiga olgan yirik ijrochilik jamoasidir. Ansambl ijrochiligi kam sonli ijrochilar bilan amalga oshiriladi va turli cholg‘u turlari uyg‘unligi asosida shakllanadi.

Orkestr esa dirijyor boshchiligidida ijro etilib, turli cholg‘u guruhlari (torli, zarbli, puflama) birgalikda ishlaydi. O‘zbek xalq cholg‘u orkestri ham o‘ziga xos ijrochilik uslublariga ega bo‘lib, maqom va xalq qo‘shiqlari ijrosida muhim rol o‘ynaydi.

Ansambl ijrochiligi – bu bir guruh ijrochilar tomonidan musiqiy asarlarni uyg‘unlikda ijro etish san’ati. Ansambllar duet, trio, kvartet, kvintet kabi turli shakllarga bo‘linadi va ijrochilar soniga qarab nomlanadi. Ansambl ijrochiligi kam sonli ijrochilar bilan amalga oshiriladi va turli cholg‘u turlari uyg‘unligi asosida shakllanadi. Orkestr ijrochiligi esa katta jamoa tomonidan ijro etilib, turli cholg‘u guruhlari (torli, zarbli, puflama) birgalikda ishlaydi.

Orkestrda dirijyor boshchiligidida ijro etish muhim rol o‘ynaydi. O‘zbek xalq cholg‘u orkestri ham o‘ziga xos ijrochilik uslublariga ega bo‘lib, maqom va xalq qo‘shiqlari ijrosida muhim rol o‘ynaydi.

Musiqiy ekspressiya va interpretatsiya – ijrochining musiqani qanday his etishi va uni tinglovchilarga qanday yetkazishi. Musiqiy ekspressiya va interpretatsiya – bu ijro san’atining eng muhim jihatlaridan biri bo‘lib, musiqiy asarning mazmunini ijrochi tomonidan ifodalash va talqin qilish jarayonini anglatadi. Ekspressiya – ijrochi tomonidan musiqaning hissiy va badiiy mazmunini ifodalash. Bu intonatsiya, dinamika, temp, artikulyatsiya kabi elementlar orqali amalga oshiriladi. Ekspressiya ijrochi tomonidan tinglovchiga yetkaziladigan ruhiy va emotsiyal ta’sir bilan bog‘liq.

Interpretatsiya – musiqiy asarni ijrochi tomonidan talqin qilish jarayoni. Har bir ijrochi o‘ziga xos interpretatsiya uslubiga ega bo‘lib, bu ijro san’atining shaxsiy va ijodiy jihatlarini namoyon etadi. Interpretatsiya bastakor niyatini anglash, musiqiy asarning tarixiy va uslubiy xususiyatlarini hisobga olishni talab qiladi. Musiqiy ekspressiya va interpretatsiya ijrochilik san’atining eng muhim jihatlaridan biri bo‘lib, ijrochi tomonidan musiqiy asarning mazmunini ifodalash va talqin qilish jarayonini anglatadi.

Ekspressiya – bu musiqaning hissiy va badiiy mazmunini ijrochi tomonidan ifodalash. Bu intonatsiya, dinamika, temp, artikulyatsiya kabi elementlar orqali amalga oshiriladi. Ekspressiya ijrochi tomonidan tinglovchiga yetkaziladigan ruhiy va emotsiyal ta’sir bilan bog‘liq.

Interpretatsiya – musiqiy asarni ijrochi tomonidan talqin qilish jarayoni. Har bir ijrochi o‘ziga xos interpretatsiya uslubiga ega bo‘lib, bu ijro san’atining shaxsiy va ijodiy jihatlarini namoyon etadi. Interpretatsiya bastakor niyatini anglash, musiqiy asarning tarixiy va uslubiy xususiyatlarini hisobga olishni talab qiladi.

O‘zbek musiqiy ijrochilik san’ati boy tarixga ega bo‘lib, maqom san’ati, folklor ijrochiligi va zamonaviy estrada kabi yo‘nalishlarni o‘z ichiga oladi. Bu san’at xalq cholg‘ulari, maqom, ashula va zamonaviy musiqiy yo‘nalishlarni o‘z ichiga oladi. O‘zbek musiqasi tarixiy ildizlari bilan boy bo‘lib, an’anaviy ijrochilik uslublari zamonaviy texnikalar bilan uyg‘unlashib bormoqda.

Maqom san’ati O‘zbekistonda milliy meros sifatida e’tirof etilgan bo‘lib, uning rivojlanishi va tiklanishi bo‘yicha ko‘plab ilmiy tadqiqotlar olib borilmoqda.

Maqom san’ati – bu O‘zbek va boshqa Sharq xalqlari musiqa merosining muhim qismi bo‘lib, turkumli musiqiy majmualardan iborat. Maqomlar vokal va cholg‘u ijrochiligi asosida shakllanadi va o‘ziga xos lad, ritm, ohang va she’riy tuzilishga ega. O‘zbek maqom san’ati Shashmaqom tizimi orqali keng tanilgan bo‘lib, unda Buxoro, Xorazm va Farg‘ona-Toshkent uslublari mavjud. Maqom san’ati bastakorlik va ijrochilik an’analari bilan boyitilgan bo‘lib, uning rivojlanishi haqida bu yerda batafsil o‘qishingiz mumkin. Shuningdek, O‘zbek milliy maqom san’ati markazi haqida bu maqolada ma’lumot topishingiz mumkin.

Maqom ijrochiligi – an’anaviy O‘zbek musiqa tizimi bo‘lib, o‘ziga xos ritm va ohang tuzilmasiga ega. Maqom ijrochiligi – bu O‘zbek milliy musiqa san’atining eng muhim yo‘nalishlaridan biri bo‘lib, Shashmaqom, Xorazm maqomlari va Farg‘ona-Toshkent maqom yo‘llari kabi turkumlarga bo‘linadi. Maqom ijrochiligi vokal va cholg‘u asosida shakllanib, ijrochining mahorati, ekspressiyasi va interpretatsiyasi orqali musiqiy asarning mazmuni ifodalanadi. Maqom ijrochiligi jonli ijro, ansambl uyg‘unligi va an’anaviy uslublarni o‘z ichiga oladi. Mustaqillik yillarda maqom san’ati rivojlanib, xalqaro maqom anjumanlari tashkil etildi va ijrochilik uslublari takomillashdi.

Folklor musiqasi – milliy qo‘shiqlar va cholg‘u asboblari bilan ijro etiladigan musiqa.

Folklor musiqasi – bu xalqning madaniy merosi bo‘lib, avloddan-avlodga og‘zaki tarzda yetkazilgan musiqiy an’analar, qo‘shiqlar, laparlar, yallalar va marosim kuylarini o‘z ichiga oladi. Folklor musiqasi milliy identitetni aks ettiradi va turli xalqlarning tarixiy, ijtimoiy hamda madaniy hayotini ifodalaydi. Folklor musiqasi xalqning madaniy merosi bo‘lib, avloddan-avlodga og‘zaki tarzda yetkazilgan musiqiy an’analar, qo‘shiqlar, laparlar, yallalar va marosim kuylarini o‘z ichiga oladi. Bu san’at milliy identitetni aks ettiradi va turli xalqlarning tarixiy, ijtimoiy hamda madaniy hayotini ifodalaydi. O‘zbek folklor musiqasi maqom, doston, xalq qo‘shiqlari kabi janrlarga bo‘linadi.

Estrada ijrochiligi – zamonaviy vokal va ansambl uslublarini o‘z ichiga olgan musiqiy ijro shakli. Estrada ijrochiligi – bu ommaviy musiqa san’atining muhim yo‘nalishlaridan biri bo‘lib, sahna ijrochiligi, jonli ijro va zamonaviy texnologiyalar bilan uyg‘unlashgan musiqiy ifodani o‘z ichiga oladi. Estrada san’ati xalq qo‘shiqlari, pop, jazz, rok kabi turli janrlarda namoyon bo‘lib, ijrochining sahna harakati, ovoz texnikasi va badiiy talqini muhim rol o‘ynaydi. O‘zbek estrada san’ati Botir Zokirov ijodi bilan rivojlanib, milliy va zamonaviy uslublarni uyg‘unlashtirgan holda shakllangan. O‘zbek estrada san’ati – bu milliy va zamonaviy musiqiy yo‘nalishlarning uyg‘unlashuvni bo‘lib, xalqona motivlar, maqom ohanglari va zamonaviy estrada uslublarini o‘z ichiga oladi.

O'zbek estradasi XX asrning ikkinchi yarmida shakllana boshlagan va xalqning didi, kayfiyati hamda madaniy hayotida muhim rol o'ynab kelmoqda. O'zbek estrada san'ati xalq qo'shiqlari, pop, jazz, rok kabi turli janrlarda namoyon bo'lib, ijrochining sahna harakati, ovoz texnikasi va badiiy talqini muhim rol o'ynaydi.

Bugungi kunda musiqa ijrochiligi raqamli texnologiyalar bilan uyg'unlashib, yangi ijodiy imkoniyatlarni yaratmoqda. Sun'iy intellekt, elektron musiqa va virtual konsertlar ijrochilik san'atining yangi bosqichlarini shakllantirmoqda. Musiqiy ijrochilikning zamonaviy rivojlanishi texnologiya, ijro uslublari va global madaniy ta'sirlar bilan bog'liq holda doimiy o'zgarib bormoqda. Bugungi kunda musiqa san'ati elektron cholg'ular, raqamli ovoz yozish texnologiyalari va sahna effektlari bilan boyitilmoqda.

Musiqiy ijrochilik san'ati – bu vokal va cholg'u ijrochiligi orqali musiqiy asarlarni ifodalash san'ati bo'lib, tarixiy ildizlarga ega va zamonaviy texnologiyalar bilan boyitilib bormoqda. Sharq xalqlari san'ati, maqom ijrochiligi va zamonaviy estrada ijrochiligi bu san'atning muhim yo'nalishlaridir. O'zbek musiqiy ijrochilik san'ati esa milliy an'analar va zamonaviy tendensiyalar uyg'unligida rivojlanmoqda. Musiqiy ijrochilik san'ati insonning hissiy va badiiy ifodasi uchun muhim vosita bo'lib, uning rivojlanishi texnologiya va ijodiy yondashuvlar bilan chambarchas bog'liq. O'zbek musiqiy ijrochilik san'ati esa milliy an'analar va zamonaviy tendensiyalar uyg'unligida rivojlanib, xalqning madaniy merosini saqlash va boyitishda muhim rol o'yamoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Tajimuratova S. BASQARIW DÁREJESIN ILIMIY DÁREJEDE RAWAJLANDIRIW //Modern Science and Research. – 2025. – T. 4. – №. 4. – C. 88-91.
2. Rzamuratov Z., Saparniyazov Q., Tajimuratova S. MÁDENIYAT ORAYINIŃ PAYDA BOLIWI HÁM OLARDIŃ ISKERLIGI //Modern Science and Research. – 2024. – T. – №. 6. – C. 86-90. 3. Orazalieva R., Genjebaeva N. QARAQALPAQ MILLIY MUZIKA JÁMIYETINIŃ MÁDENIY ÓZINE TÁN QÁSIYETLERİ //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 12. – C. 155-161.
3. Orazalieva R., Genjebaeva N. BAQSISHILIQ KÓRKEM ÓNERININÓZGESHELIKLERİ //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 11. – C. 388389